

Protokoll 8/2025

fört vid Skarpnäcks stadsdelsnämnds sammanträde
torsdagen den 28 augusti 2025 kl. 18:30-19:39, Skarpnäcks
kulturhus, Skarpnäcks allé 25

Ledamöter

Cecilia Obermüller (MP) Ordförande
Gunnar Caperius (C) 1:e vice ordförande
Monica Löveström (S) 2:e vice ordförande
Kristina Persdotter (S)
Jessica Nilsson (V)
Ledrian Utter (V)
Kristina Lutz (M)
Johan Brege (M)
Billy Öst (M)
Lena Kling (L)
Sergej Salnikov (SD)
Mahtab Sayadi (S) ersätter Curre Hansson (S)
David Wikström (S) ersätter Pontus Olsson (S)

Ersättare

Domino Kai (MP)
Karro Olofsson (C)
Robert Svenander (S)
Eva Vänglund (S)
Berit Dahlström (V)
Helén Dahlgren (V)
Henrik Appelqvist (M)
Ann-Sofie Söderberg (M)
Ann Hultmark Fridner (L)
Maria Sawon (SD)

Övriga närvarande

Jonas Lauri Stadsdelsdirektör
Mia Fridfeldt Berggren Nämndsekreterare
Hanna Jakhammer Avdelningschef
Anna Sjösten Yderhag Avdelningschef
Elisabet Tullgren Avdelningschef
Johanna Hult Avdelningschef
Jonas Ransmyr Ekonomichef
Stefan Lundh
Josefin Andersson Facklig

Justerare

Cecilia Obermüller (MP), Gunnar Caperius (C)

Datum för justering

2025-09-02

Paragraf

§§1-4, §§14-15

Sekreterare

Mia Fridfeldt Berggren

§ 1**Genomgång av närvaro**

Ordförande Cecilia Obermüller (MP) förklarade sammanträdet öppnat. Nämnden ajournerade sig mellan klockan 18:34-19:04 för Öppet forum med allmänhetens frågestund. Närvaron redovisas på sida 1.

§ 2**Val av justerare och meddelande om tid för
protokolljustering****Beslut**

- 1:e vice ordförande Gunnar Caperius (C) utses att tillsammans med ordförande Cecilia Obermüller (MP) justera dagens protokoll
- Protokollet ska justeras den 2 september 2025.

§ 3
Godkännande av dagordning**Beslut**

Stadsdelsnämnden fastställer förslaget till dagordning.

§ 4**Anmälan av protokolljustering**

Anmäls att stadsdelsnämndens protokoll från den 12 juni 2025 justerades den 17 juni 2025.

§ 14**Planärende på samråd, detaljplan för del av fastigheten
Assessorn 2 m.fl.****Omedelbar justering****Svar på remiss från stadsbyggnadsnämnden, Dnr 2020-
05104**

SKA 2025/287

Beslut

1. Stadsdelsnämnden beslutar i huvudsak i enlighet med förvaltningens yttrande med följande tillägg.

Generellt behöver föreslagen bebyggelse bättre anpassas till Bagarmossens nuvarande skala och intrång i närmaturområden behöver minskas. Allmänna parker är en bristvara i förorterna och ska inte ses som en exploateringsreserv. Då totalt sett många byggprojekt planeras i och i anslutning till Bagarmossen, behövs en genomtänkt planering som är i linje med stadsdelens fina kvalitéer, som stärker dessa, och inte ändrar stadsdelens karaktär på ett negativt sätt.

Delområden i planeringen är bra och tillför nya välkomna bostäder. Det är positivt med den planerade blandningen av hyresrätter och bostadsrätter. Att ersätta industribyggnader kan vara motiverat såvida inte rekonstruktion med om och tillbyggnad är möjlig. Parkeringstalen behöver hållas nere och mobilitetslösningar är viktiga för att inte fördyra planerade nya bostäder. Nämnden vill peka på den yta som ligger vid Lagavägen, bensinstationen och ytparkeringen, som är ett bra område för nybyggnation och dit vissa volymer skulle kunna omfördelas.

Det är också väsentligt att lyssna till och inarbeta medborgarnas och remissinstansernas synpunkter i det fortsatta arbetet.

- Område A och B är okänsligt placerade och kan inte uppföras i nuvarande föreslagen form och skala. Möjligen kan radhusbebyggelse som inte bryter det ekologiska spridningsstråket prövas i område A. För äldre på vård- och omsorgsboendet är kontakt med naturen av särskild betydelse för ökad livskvalitet. Vid värmeböljor är tillgång till träd och parkområden av yttersta vikt då grönområden sänker temperaturen. Område B stör både äldreboendet och är placerat för nära tunnelbaneläge.
- Område C – Spontanidrottsytor är viktiga att bevara i alla Stockholms stadsdelsområden. Vid en

omlokalisering av tennisbanan ska inte ny parkmark tas i anspråk. Då tillfartsväg till område C kommer vara en återvändsgata och litet trafikerad, bör gång och cykelväg kunna samordnas med densamma. Detta för att spara naturmark.

- Flyglarna på byggnad i område D leder till omfattande sprängningar och kan ifrågasättas.
- Byggnad E riskerar att försämra boendekvalitéerna för befintliga bostäder på ett oacceptabelt sätt och är också problematisk ur ett skyfallsperspektiv. Det vore bra om volymen kan omlokaliseras.
- För område F behöver skala och utformning utformas väl och det är väsentligt att en trädridå kan sparas mellan de befintliga husen på höjden och tillkommande bebyggelse. Ekologisk grönkompensation ska tillämpas.
- Kvarter G behöver utformas bättre för att inte genom tillfartsvägar och vidbyggt garage göra anspråk på stadsdelens uppskattade Internationaldagsparken. Enligt Parkplan för Skarpnäck ska Internationaldagsparkens nuvarande karaktär bevaras och utvecklas med ängsväxter, perenner och blommande buskar.

Marken inom stora delar av de olika planområdena domineras av gammal tallskog, företrädesvis hållmarkstallskog, mellan befintliga kvarter och på innergårdar

De ekologiska spridningssambanden i området är idag svaga. Det är framför allt tallmiljöer som bedömts med höga eller påtagliga naturvärden genom den relativt stora mängden gamla träd och rödlistade arter och andra naturvårdsarter knutna till tall. Stadsdelen arbetar för närvarande riktat med biologiska mångfaldsåtgärder knutna till tallmiljöer och vill lyfta vikten av hänsynsfull planering.

Detaljplanens genomförande bedöms kräva skyddsåtgärder för att inte utlösa förbud enligt artskyddsförordningen.

2. Paragrafen justeras omedelbart.

Sammanfattning av ärendet

Stadsdelsnämnden har fått ett detaljplaneförslag på remiss gällande bostäder, lokaler för centrumändamål, park och en kompletterande elnätstation i området. Tillkommande bebyggelse ska bidra till en tydlig inramning av Rusthållarvägen och tillföras kvaliteter i form av lokaler i bottenvåningarna och entrétäthet som kan stärka Rusthållarvägen som ett aktivt stråk. Parkstråket mellan Bagarmossens centrum och Kärrtorps centrum ska stärkas genom en upprustning och genare dragning.

Förvaltningen är sammantaget positiv till detaljplaneförslaget men gör ett antal medskick gällande utvecklingen av Internationaldagsparken, Rusthållarvägen, spontanidrottsytor, parkmark och träd.

Förslag till beslut

Ordförande Cecilia Obermüller (MP) yrkar bifall till Miljöpartiets, Socialdemokraternas och Vänsterpartiets gemensamma förslag till beslut. 1:e vice ordförande Gunnar Caperius (C) yrkar bifall till Centerpartiets, Moderaternas och Liberalernas gemensamma förslag och ledamot Sergej Salnikov (SD) yrkar bifall till Sverigedemokraternas förslag till beslut.

Beslutsgång

Ordförande Cecilia Obermüller (MP) konstaterar att det finns tre förslag till beslut och det är Miljöpartiets, Socialdemokraternas och Vänsterpartiets gemensamma förslag, Centerpartiets, Moderaternas och Liberalernas gemensamma förslag och Sverigedemokraternas förslag till beslut. Ordförande ställer besluten mot varandra och finner att stadsdelsnämnden beslutar enligt Miljöpartiets, Socialdemokraternas och Vänsterpartiets förslag.

Reservation

1:e vice ordförande Gunnar Caperius (C), ledamot Kristina Lutz m.fl. (M) och ledamot Lena Kling (L) reserverar sig mot beslutet till förmån för det gemensamma förslaget till beslut enligt följande:

1. Att delvis bifalla förvaltningens förslag till beslut
2. Att därutöver anföra:

Stadsdelsnämnden har fått en detaljplan på remiss gällande bostäder, lokaler för centrumändamål, park och kompletterande elnätsstation i området. Totalt kan enligt förslaget 665 bostäder tillskapas inom planområdet på 6,9 hektar.

Vi håller med om de principer som förslaget syftar till att skapa, stärkt tvärstråk mellan centrum, göra Rusthållarvägen till stadsgata och komplettera Bagarmossens karaktär. Vi står också bakom den översiktsplan som fortfarande gäller för hela söderort och vi vill att vår stadsdel ska växa och utvecklas. Vi har i många år drivit och står bakom att bygga ihop stadsdelarna Bagarmossen, Skarpnäck och Kärrtorp och just nu pågår en rad detaljplaneprojekt i området som är mycket bra. Vi behöver och vill ha fler bostäder och invånare i stadsdelen. Det leder till en levande bättre utbud av service, trygghet och en levande stadsdel.

Det finns mycket man kan göra och bygga inom det område som förslaget omfattar men det förslag som nu ligger är inte i linje mer hur vi vill bygga i stadsdelen. Det är varken varsamt, snyggt eller motsvarar det som stockholmarna efterfrågar.

Den föreslagna bebyggelsen placeras till stor del på parkmark vilket innebär en påtaglig förändring av närmiljön för många boende.

Vi håller med stadsdelsförvaltningen i flera bedömningar angående parkmark, naturvärden och de invändningar som framförs främst angående område A och B. Det gäller både naturvärden, kulturmiljö, närhet till övrig bebyggelse framförallt Stiftelsen Konung Oscar 1:s minne, som idag är en stillsam oas omgiven av grönska. Stiftelsen och de boende skulle påverkas mycket negativt. Hela karaktären på hemmet och dess närmiljö skulle radikalt förändras och kulturhistoriska och social värden gå förlorade. Den föreslagna placeringen och utformningen skulle även bryta av mot befintlig omgivande bebyggelse.

Vi vill att område A helt utgår ur planen. Efter att noga granskat planen och varit på besök i området vid flera tillfällen anser vi inte att den föreslagna bebyggelsen är möjlig eller lämplig.

Inom område B anser vi att det bli alldeles för trångt och att byggnaden inte passar in i omgivningen. Vi skulle istället vilja se ett förslag med stadsradhus i samklang med nuvarande närliggande bebyggelse. Större bostäder och stadsradhus är också något som Stockholmarna frågar efter och det råder brist på. För oss handlar det inte bara om antalet bostäder utan Hur man bygger, vad som efterfrågas och antalet personer per bostad. Kvalitet före kvantitet. Ett stort underjordiskt garage är inte heller lämpligt på platsen som föreslås främst med tanke på de omfattande sprängningar som då krävs. Vi ifrågasätter också byggandet av en ny enkelriktad gata i området, och ser stor risk för att det kommer öka trafiken som ett alternativ till från den allt mer belastade Sockenvägen.

Kvarter C kan fungera om man tar fram ett nytt förslag på utformning av punkthusen som bättre passar in i miljön. Vi har också frågetecken kring flytten av den befintliga gång och cykelvägen.

Gällande kvarter D-H ser vi en möjlighet att utveckla och bygga till viss del i enlighet med den föreslagna planen. Dock bör punkthusens utformning utvecklas och inte vara högre än 6 våningar. Stor hänsyn bör också tas till naturvärden i området.

Som förvaltningen skriver så är det också av stor vikt att följa "Parkplan för Skarpnäck" för att utveckla de befintliga parkerna och de parkstråk som finns i området och att kompensera de rekreativa

värden till exempel spontanidrott som med förslaget skulle försvinna.

För att värna natur- och parkmark vill vi gärna se att man i första hand tar redan hårdgjorda ytor i anspråk. Här vill vi uppmärksamma den stora parkeringsyta och området där det nu ligger en bensinmack på tomten Skeppsmäklaren 1. Marken ägs av staden, och skulle kunna binda samman stråket längs Rusthållarvägen och anslutning till Lagavägen och Bagarmossens centrum. Här skulle bostäder som mer än motsvarar kvarter A och B kunna rymmas.

I hela utvecklingen av Skarpnäck Bagarmossen måste också trafiksituationen noggrant studeras och utredas. Det är sen länge stora trafikproblem i området, och även effekterna för gator, så som Riksrådsvägen och Länsmansvägen, som är utanför det aktuella förslaget till detaljplan men kommer påverkas av ökad trafik. Alla trafikslag behövs och med allt fler invånare är behovet av en in och utfart till området allt mer akut.

Reservation

Ledamot Sergej Salnikov (SD) reserverar sig mot beslutet till förmån för ett eget förslag till beslut enligt följande:

1. Skarpnäcks stadsdelsnämnd avslår förvaltningens tjänsteutlåtande till stadsbyggnadsnämnden som svar på remissen.
2. Skarpnäcks stadsdelsnämnd överlämnar Sverigedemokraternas yttrande enligt nedan till stadsbyggnadsnämnden som svar på remissen
3. Därutöver anföra följande:

Förslaget att bygga cirka 665 bostäder i Bagarmossen är ytterst omfattande och kommer, om det genomförs, att totalt omvandla stadsdelen från en grönskande trädgårdsstad till en tätbebyggd förort. Totalt nio områden föreslås bebyggas (A–I), där flertalet ligger i de gröna skogsstråk som nu fungerar som refuger för djurlivet och möjliggör för dessa att röra sig över stora arealer tvärs igenom Bagarmossen. Bebyggelsen kommer att helt klippa av dessa korridorer av fri rörelse för djuren. Vi motsätter oss att skogen i Bagarmossen förstörs!

Avseende de olika områdena (A–I) menar vi att flertalet bör lämnas helt orörda, medan det i vissa fall kan tillåtas en mindre bebyggelse.

Det långa flerfamiljshuset längs Fogdevägen i område A kommer att totalt skugga äldreboendet och de intilliggande villorna samt förstöra naturkorridoren norr om vägen. Möjligtvis kan en mindre radhuslänga få plats längs Fogdevägen.

Flerfamiljshuset i område B kommer, tillsammans med bebyggelsen i område A, att helt omringa äldreboendet med bostäder så att ingen grönska finns kvar. Den oexploaterade skogen mellan område A och B föreslås bli en gångväg. Det ser lämpligt ut på kartor men innebär att refugen för djurlivet helt förstörs. Det är inte möjligt att grönkompensera förstörda naturvärden.

Punkthusen i område C förstör ytterligare en grön korridor genom Bagarmossen. Möjligtvis kan ett mindre flerfamiljshus byggas på platsens nordöstra del. Fastigheten i område D är nu en grön oas mellan lamellhusen längs Sockenvägen. Även här finns ett omfattande motstånd mot bebyggelse. De föreslagna byggnaderna i områdena F–I, med område E på andra sidan gatan från H, täcker in en grön korridor längs Rusthållarvägen. En viss småskalig bebyggelse kan göras i stråket där det redan finns hårdgjorda ytor, men de gröna delarna bör behållas oexploaterade.

Sammantaget menar Sverigedemokraterna att projektet är alldeles för omfattande, helt förstör orörda skogsområden och klipper av möjligheterna för djur att röra sig mellan skogsområden. Vidare försämrar påtagligt boendekvaliteterna för boende i Bagarmossen längs de utpekade bebyggelsestråken. Bagarmossen är en av Stockholms trädgårdsstäder, byggda för att ge möjligheter för människor med normal inkomst att bo i grönska. Dessa kvaliteter i Bagarmossen måste bevaras.

Handlingar i ärendet

- SKA 2025/287-6 (Godkänd - R 2) Planärende på samråd, Assessorn 2 m. fl.
- SKA 2025/287-4 Plankarta samråd
- SKA 2025/287-3 Planbeskrivning -Detaljplan för del av fastigheten Assessorn 2 m.fl. i stadsdelarna Bagarmossen och Skarpnäcks gård, S-Dp 2020-05104

§ 15**Motion om att ta Otto till Stockholm****Omedelbar justering****Svar på remiss från kommunstyrelsen (dnr KS 2025/364)**

SKA 2025/193

Beslut

- Skarpnäcks stadsdelsnämnd överlämnar förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.
- Paragrafen justeras omedelbart.

Sammanfattning av ärendet

En remiss gällande motion av Kristin Jacobsson (C) och Jonas Naddebo (C) om att ta Otto till Stockholm har inkommit för yttrande. I motionen lyfter insändarna att Stockholms stad skulle ha mycket att vinna på att utveckla ett liknande arbetssätt som Botkyrka kommuns OTTO-team, där förvaltningar och myndigheter arbetar offensivt för att lokalisera och mota bort olika typer av kriminell verksamhet. I motionen föreslås att kommunfullmäktige beslutar att Stockholms stad inrättar ett förvaltningsövergripande team för stadens tillsynsarbete, som i samarbete med olika myndigheter arbetar för att komma åt välfärdsbrottslighet, miljöbrottslighet, arbetslivskriminalitet samt människohandel och människoexploatering. Vidare föreslås det att i stadens tillsynsarbete även säkerställa brottsofferperspektivet och de utsattas rättigheter.

Förvaltningen delar motionärernas bild av behovet att utveckla kraftfulla metoder för att motverka organiserad brottslighet. Fokus i nuläget bör dock ligga på att stärka det arbete som redan bedrivs inom staden och att invänta en tydligare kunskapsbild av OTTO-modellens effekter innan beslut fattas om att införa en ny struktur.

Förslag till beslut

Ordförande Cecilia Obermüller (MP) yrkar bifall till förvaltningens förslag till beslut. 1:e vice ordförande Gunnar Caperius (C) yrkar bifall till Centerpartiets förslag till beslut.

Beslutsgång

Ordförande Cecilia Obermüller (MP) konstaterar att det finns två förslag till beslut och det är förvaltningens respektive Centerpartiets förslag. Ordförande finner att stadsdelsnämnden beslutar enligt förvaltningens förslag.

Reservation

1:e vice ordförande Gunnar Caperius (C) reserverar sig mot beslutet till förmån för ett eget förslag till beslut enligt följande:

1. Att tillstyrka motionen
2. Att därutöver anföra följande:

Skarpnäcks stadsdelsförvaltnings remissvar på motionen om att införa ett OTTO-liknande arbetssätt i Stockholms stad visar tyvärr att man missar den centrala poängen i vårt förslag. Motionen lyfter inte bara behovet av samordnad tillsyn mot ekonomiska oegentligheter, utan betonar framförallt vikten av att ge arbetet ett tydligt brottsofferperspektiv och en möjlighet att upptäcka och stötta människor i utsatthet. Här är det uppenbart att stadens nuvarande modell inte räcker till.

Det är givetvis positivt att Stockholm redan har ett påbörjat arbete med samordnad tillsyn. Men förvaltningens beskrivning av modellen visar att fokus ligger på att granska tillstånd, snedvriden konkurrens och ekonomiska regelbrott. Det mänskliga lidandet bakom brottsligheten i form av människohandel, prostitution, arbetskraftsexploatering och barn som far illa, riskerar att hamna i skymundan, perspektivet är helt enkelt för smalt.

För att få med detta perspektiv behöver socialtjänsten vara en bärande, aktiv och operativ del av tillsynsarbetet. Socialtjänsten har den kompetens som krävs för att identifiera utsatta individer, möta människor som exploateras och se till att de får tillgång till stöd och skydd. Om tillsynen enbart blir ett verktyg för att motverka ekonomiska oegentligheter riskerar Stockholm att missa mycket allvarliga konsekvenser av den organiserade brottsligheten.

Vi ser en uppenbar risk med att det rödgröna styret reducerar frågan till en teknikalitet om tillsynsformer. Motionens ambition är betydligt större: att ge staden kraft att inte bara bekämpa de kriminella strukturerna, utan också att skydda och frigöra de människor som fastnat i deras grepp. När tillsynen riktas mot oseriösa verksamheter måste vi samtidigt se människorna bakom: kvinnor som utnyttjas i prostitution, människor som tvingas arbeta under slavliknande villkor och barn som växer upp i kriminella kontexter.

Stockholms stad behöver skapa en självständig tillsynsenhet med bred kompetens, utveckla arbetet till att både motverka kriminell ekonomi och att tidigt upptäcka människohandel och annan exploatering. Därför bör motionen tillstyrkas.

Handlingar i ärendet

- SKA 2025/193-3 (Godkänd - R 1) Svar på motion Otto till Stockholm SKA 2025/193
- SKA 2025/193-1.1 Motion om att ta Otto till Stockholm
- SKA 2025/193-1 Följebrev Motion om att ta Otto till Stockholm, KS 2025/364

Digitala signaturer

Detta dokument har signerats digitalt av följande personer

Namn	Datum
Gunnar Axel,Caperius	2025-08-29
Anna Cecilia,Obermüller	2025-08-29
Mia Isabelle,Berggren	2025-08-28